

MALTA

QORTI ĊIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMĦALLEF

LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-10 ta' Novembru, 2015

Rikors Maħluf Numru: 299/15LM

Johanna Ganado (karta tal-identità numru 534761M)

vs

Edward DeGaetano (karta tal-identità numru 344457M)

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Maħluf tal-attriċi **Johanna Ganado** ppreżentat fis-27 ta' Marzu, 2015 fejn ikkonfermat bil-ġurament u għar-raġunijiet imfissra talbet li din il-Qorti:

Illi r-rikorrenti kienet miżżewġa lill-intimat u ż-żwieġ tagħhom kien regolat mill-komunjoni tal-akkwisti; illi fil-kors tal-ħajja miżżewġa

tagħhom huma akkwistaw il-proprjetà magħrufa bħala Villa Belvedere fi Trasfiguration Avenue, Lija permezz ta' kuntratt ta' ċens mingħajr ebda ħlas mingħand missier ir-rikorrenti;

Illi sussegwentement, għal raġunijiet unikament attribwibbli lill-intimat, iż-żwieġ tagħhom tkisser u ġie dikjarat null b'sentenza tal-Qorti tal-Appell li rrikonoxxiet id-dikjarazzjoni tat-tribunal ekklesjastiku (Dokument "A" anness) u sussegwentement b'zewġ sentenzi tal-Qorti tal-Appell fil-kawzi numri 1578/2001 u 1665/2001 ġie provdut għax-xoljiment tal-komunjoni tal-akkwisti u sabiex jiġu regolati l-pendenzi finanzjarji ta' bejniethom; dawn il-kawzi kienu ġew deċiżi mill-Qorti Ċivili, Sezzjoni Familja fis-26 ta' Jannar, 2012 u mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta' Ġunju, 2013 (Dokumenti "B", "C", "D", u "E" annessi);

Illi fir-rigward tal-fuq imsemmija proprjetà Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Lija, illum jinsab ormai definittivament deċiż bħala res judicata li l-istess proprjetà ġiet assenjata lir-rikorrenti b'dan illi sehem l-intimat minn dik il-proprjetà, stabbilita fis-somma ta' mitejn u tlieta u tletin elf euro (€233,000), tiġi saldata ma' krediti parafernali speċifikati tar-rikorrenti (kif riżultanti mill-istess sentenza fil-kawza 1578/2001) b'mod li, salv dak dovut lill-istess Johanna Ganado minn Edward DeGaetano taħt is-sezzjoni "Mobbli – Komunjoni – Parafernali" tal-istess sentenza, ma jibqa' dovut mill-attur ebda ħlas ulterjuri f'dan ir-rigward anke jekk l-istess krediti parafernali favur ir-rikorrenti jissuperaw bil-bosta s-somma ta' €233,000 likwidati bħala sehem mill-propjetà li darba kienet id-"dar matrimonjali" tal-partijiet;

Illi l-istess Edward Degaetano, ippretenda f'diversi atti kontra Johanna Degaetano li hija lilu dovuta s-somma fuq imsemmija ta' €233,000 bħala kumpens tat-trasferiment ta' sehem mill-istess proprjetà; illi f'dan ir-rigward kien hemm digriet tal-Qorti Ċivili, Sezzjoni Familja u deċiżjoni

tal-Qorti tal-Appell fir-rigward tal-validità ta' mandat li għamel l-istess Edward DeGaetano in eżekuzzjoni tal-kreditu pretiż minnu fuq imsemmi liema atti qegħdin jiġu hawn annessi u markati Dokumenti "F" u "G";

Illi minn qari tal-fuq imsemmija sentenza (1578/2001) jirriżulta abundantement li fuq it-trasferiment ta' sehm lilha mill-proprjetà fuq imsemmija ossija Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Lija, Johanna Ganado ma għandha tagħti xejn lil Edward DeGaetano billi l-kreditu tiegħu (ta' €233,000) ġie paċut ossija mħallas fi kliem l-istess Onorabli Qorti kontra krediti parafernali speċifikati (ta' aktar mid-doppju fi valur) lilha dovuti kif jingħad testwalment fl-istess sentenza, b'mod li għalkemm dawk il-kreditu parafernali jeċċedu l-ammont likwidat mill-Qorti bħala kumpens għal sehm mill-istess Villa, salv dak dovut lill-istess Johanna Ganado minn Edward DeGaetano taħt is-sezzjoni "Mobbli – Komunjonijon - Parafernali" fl-istess sentenza, hija ma għandha tiegħu xejn billi l-istess kreditu parafernali ħafna akbar tagħha ġew ikkunsidrati kompletament paċuti jew saldati jew imħallsa;

Illi hija għandha interess li l-kuntratt ta' trasferiment jiġi publikat u jiġi dikjarat li l-prezz tas-sehem kif stabbilit mill-istess Qorti fis-sentenza tagħha ta' €233,000 ġie paċut mal-kreditu parafernali tagħha speċifikati fl-istess sentenza u li għalhekk ma hemm l-ebda ammont dovut lil Edward Degaetano fuq il-pubblikazzjoni tal-att relattiv għax il-kawża ta' dak il-kuntratt ikun jikkonsisti fil-liberazzjoni tiegħu mid-dejn tiegħu versu r-rikorrenti ammontanti għal ħames mija u disgħin elf, sitt mija wieħed u tmenin ewro tlieta u ħamsin ċenteżmu (€590,681.53) kif jirriżulta mill-ġudikat tal-Qorti (Dokument H);

Għaldaqstant titlob bir-rispett li dina l-Onorabli Qorti jogħgħobha tiddeċiedi u tordna li in eżekuzzjoni tal-preċitati sentenzi tal-Qorti tal-Appell għandu jiġi ppubblikat il-kuntratt fejn is-sehem ta' Edward

DeGaetano mill-Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Lija, jiġi lilha trasferit kontra l-prezz stabbilit mill-istess Qorti ta' €233,000 u jiġi inoltre dikjarat fl-istess kuntratt li dak il-prezz jinsab paċut kontra l-kreditu parafernali f'somma akbar ta' €590,681.53 dovuti mill-istess Edward Degaetano lil Joanna Degaetano biex b'hekk, salv dak dovut lill-istess Johanna Ganado minn Edward DeGaetano taħt is-sezzjoni "Mobbli – Komunjonjoni - Parafernali" fis-sentenza ċitazzjoni numru 1578/01NC, hija ma għandhiex tiegħu xejn aktar mill-kreditu parafernali speċifikati fl-istess sentenza fl-ammont ta' €590,681.93 mill-istess Edward DeGaetano u lanqas għandu jiegħu xejn hu mingħand ir-rikorrenti;

Bl-ispejjeż kontra l-istess intimat Edward DeGaetano li huwa ingunt minn issa sabiex jidher personalment għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta Maħlufa tal-konvenut **Edward DeGaetano** pprezentata fl-20 ta' April 2015 fejn eċċepixxa s-segwenti:

1. *Illi l-kawża odjerna hija vessatorja, irrita u nulla għas-segwenti raġunijiet:*
  - a. *L-uniku rimedju li kellha l-attriċi sabiex timpunja ż-żewġ sentenzi mogħtija mill-Qorti tal-Appell kien dak li titlob ir-ritrattazzjoni tagħhom quddiem l-istess Qorti tal-Appell, ħaġa li qatt ma għamlet.*
  - b. *Anke li kieku l-attriċi riedet tirritratta quddiem il-Qorti tal-Appell, hija kienet tiġi prekluzja milli tagħmel hekk għaliex skond l-Artikolu 811(e) tal-Kap. 12, cioè applikazzjoni ta' liġi ħażina, hija setgħet*

titlob ir-ritrattazzjoni biss purche l-“kwistjoni ma tkunx dwar interpretazzjoni ta’ liġi, li fuqha l-qorti tkun espressament tat decizjoni”.

- c. Illi lanqas ma setgħet l-attriċi titlob ir-ritrattazzjoni skont l-Artikolu 811(l) tal-Kap. 12 għaliex la kien hemm żball fis-sentenza u fi kwalunkwe każ il-fatt tal-ħlas dovut mill-attriċi odjerna lill-konvenut kien punt kontestat li kien ġie deciz fl-istess sentenzi tal-Qorti tal-Appell.*
- d. Il-Qorti tal-Appell, kif jidher miż-żewġ sentenzi esebiti mill-istess attriċi bħala Dokumenti D u E diġà ppronunzjat ruħha fuq il-vertenza vantata mill-attriċi odjerna u kkonfermat li hija għandha tħallas lill-eċċipjent is-somma ta’ mitejn u tlieta u tletin elf ewro (€233,000) mal-assenjazzjoni lilha ta’ sehem l-eċċipjent tal-fond Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Lija.*
- e. Il-liġi proċedurali tagħna (Kap. 12) imkien ma tikkontempla (recte) li Qorti ta’ Prim’ Istanza tista’ tinterpreta sentenza li għaddiet in ġudikat mogħtija mill-Qorti tal-Appell.*
- f. Għalhekk din l-Onorabbli Qorti hija ċertament inkompetenti li tieħu konjizzjoni tat-talbiet attriċi u l-azzjoni attriċi għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż.*

Rat l-atti kollha tal-kawża u d-dokumenti li ġew esebiti mill-kontendenti.

Semgħet lill-avukati difensuri tal-partijiet jittrattaw il-kawża.

Rat il-verbal tas-seduta tat-13 ta' Lulju, 2015 fejn il-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat:

Il-kwistjoni bejn il-partijiet

Bejn il-partijiet kien hemm żewġ kawżi ta' separazzjoni fl-ismijiet:

- (i) **Johanna DeGaetano proprio et nomine vs Edward DeGaetano** (Ċitazz Nru 1665/01);
- (ii) **Edward DeGaetano vs Johanna DeGaetano** (Ċitazz. Nru 1578/01).

Bis-sentenza tal-Qorti Ċivili Sezzjoni tal-Familja fil-kawża Ċitazz. Nru 1578/01, il-Qorti ordnat l-assenjazzjoni tal-fond Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Ħal Lija lill-attriċi li giet ordnata tħallas lill-konvenut Edward DeGaetano s-somma ta' €233,000. F'dan ir-rigward il-Qorti qalet li "l-krediti parafernali tal-konvenuta (l-attriċi fil-kawża odjerna) jitqiesu bħala saldati, u għalhekk mhux dovut mill-attur ebda ħlas ulterjuri f'dan ir-rigward".

Min-naħa tagħha l-Qorti tal-Appell bis-sentenza tagħha tat-28 ta' Ġunju, 2013 varjat is-sentenza tal-prim' istanza fil-kawża Ċitazz. Nru 1578/01 billi ħassret dik il-parti tas-sentenza fejn illikwidat u qasmet il-komunjoni tal-akkwisti,

għaliex l-attur Edward DeGaetano (il-konvenut fil-kawża odjerna) ma kien għamel l-ebda talba f'dan is-sens, u llimitat ruħha biex tiddikjara mitmuma l-komunjoni tal-akkwisti.

Bis-sentenza tal-Qorti Ċivili Sezzjoni tal-Familja fil-kawża Ċitazz. Nru 1665/01, il-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti li saret fil-kawża Ċitazz. Nru 1578/01 fil-prim'istanza, kienet tapplika wkoll għas-sentenza 1665/2001. Din is-sentenza tal-prim'istanza fil-kawża Ċitazz. Nru 1665/2001 giet ikkonfermata mill-Qorti tal-Appell bis-sentenza tat-28 ta' Ġunju, 2013.

L-attriċi qiegħda ssostni li skont is-sentenzi preċitati, mal-pubblikazzjoni tal-kuntratt tat-trasferiment ta' sehem l-attur mill-fond Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Ħal Lija hija m'għandha tagħmel ebda ħlas lill-attur 'il għaliex l-imsemmi ħlas ta' €233,000 gie paċut ma' krediti parafernali li l-attriċi kellha tiegħu mingħand il-konvenut.

Min-naħa tiegħu l-konvenut jikkontendi li mal-pubblikazzjoni tal-kuntratt ordnat mill-Qorti, l-attriċi għandha tħallas lill-attur is-somma ta' €233,000 bħala kumpens għal sehem mill-fond Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Ħal Lija.

L-attriċi tgħid li permezz tal-kawża odjerna mhijiex qiegħda titlob deċiżjoni jew varjazzjoni ta' dak li gie deċiż bil-preċitati sentenzi, iżda qiegħda titlob deċiżjoni dwar x'gie deċiż, 'il għaliex il-partijiet qiegħdin jifhmu dak li gie deċiż

b'mod differenti.

Mill-banda l-oħra l-konvenut isostni li l-Qorti tal-Appell diġà ppronunzjat ruħha dwar il-vertenza vwantata mill-attriċi fil-kawża odjerna u eżaminat u interpretat fid-dettall is-sentenza tal-prim'istanza u kkonfermat li l-attriċi għandha tħallas lill-konvenut is-somma ta' €233,000 mal-pubblikazzjoni tal-kuntratt ta' assenjazzjoni lilha ta' sehem il-konvenut tal-fond Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Ħal Lija.

Bażikament il-konvenut qiegħed iressaq l-*exceptio rei judicatae* meta jsostni "li l-liġi proċedurali tagħna imkien ma tikkontempla li Qorti ta' prim' istanza tista' tinterpreta sentenza li għaddiet in ġudikat mogħtija mill-Qorti tal-Appell".

Għaldaqstant dak li jrid jigi determinat minn din il-Qorti f'din il-kawża qabel kull kunsiderazzjoni oħra huwa jekk it-talbiet attriċi fil-kawża odjerna kinux diġà deċiżi b'mod definittiv permezz ta' sentenza jew sentenzi tal-Qorti tal-Appell li għaddew in ġudikat.

Kunsiderazzjonijiet ta' dritt

Huwa xieraq li fil-kuntest tal-kawża odjern, tiġi hawnhekk ribadita l-enunċjazzjoni li kienet saret fis-sentenza fl-ismijiet **Francesco Aquilina vs Neg.**

Giuseppe Gasan et¹ illi l-*exceptio rei judicatae* għandha bħala fundament il-fatt tal-interess pubbliku, u wkoll għaliex *interest rei publicae ut sit finis litii*. Sentenza illi għaddiet in ġudikat, jiġifieri ma tistax tappella minnha iżjed, hija miżmuma tajba u sewwa u tal-ħaqq – *res judicata pro veritate habetur* – jiġifieri l-fundament tal-*actio* u tal-*exceptio rei judicatae* hija preskrizzjoni legali u għalhekk hija ta' *strictissimae interpretationis*.

L-eċċezzjoni tar-*res iudicata* għandha bħala s-sisien tagħha l-interess pubbliku u hija maħsuba biex tħares iċ-ċertezza tal-jeddijiet li jkunu ġew definiti f'sentenza, li tbiegħed il-possibbiltà ta' deċiżjonijiet li jmorru kontra xulxin u li ttemm il-possibbiltà ta' kwistjonijiet li jibqgħu miftuħa bi ħsara tal-jeddijiet stabbiliti bis-sentenza illi tkun ingħatat.²

L-eċċezzjoni tal-ġudikat tmur lura għal żmien id-dritt Ruman li kien jabbraċċja r-regola li l-ġudikat jitqies li hu inkontestabbli biex ikun iggarantit li r-relazzjonijiet soċjali jiżvolġu b'mod paċifiku.³

Kif kien intqal fis-sentenza fl-ismijiet **Carmelo Cassar Parnis vs Gustavo Soler**⁴:

“Meta sentenza tgħaddi “in iudicato” – u sentenza tal-Ewwel Qorti tgħaddi definittivament “in iudicato” meta “finem controversiarum pronunciationem judicium accepit” (L. 1 Dig. De re iudic. 42.1), u kwindi

¹ AK deċiża fil-5 ta' Novembru, 1934.

² Ara s-sentenza fl-ismijiet **Charles Cortis vs. Francis X. Aquilina et** deċiża fil-25 ta' Settembru, 2003 (PA (JRM)).

³ Diritto Processuale Civile – Edizioni Simone (III Edizione, p. 286) – “Il problema era già avvertito in diritto romano, il quale accolse la regola che il bene giudicato diventa incontestabile, al fine di garantire il pacifico svolgimento dei rapporti sociali”.

⁴ Kollez. Vol: XXXIII.ii.344 (PA) deċiża fil-11 ta' Marzu, 1949.

meta jew ma tkunx appellata jew ritrattata, tiġi kkonfermata u mhux revokata, salvi l-każi tar-riforma, li m'hemmx bżonn nitkellmu fuqhom – tkun xi tkun is-sentenza, skont id-Dritt Modern hija tiġi vestita u mlibbsa virtwalment b'karattru assolut ta' veridicità – “res judicata pro veritate habetur” – b'mod li, kif qal tajjeb l-attur fin-nota tiegħu, “facit de albo nigrum” u “sequnt quadrata rotundis”.

Illi minn dan jitnissel illi, darba li l-kawża tispiċċa irrevokabbilment, m'hemmx rimedju legali aktar biex il-kontestazzjoni terġa' tiġi miftuħa, u mhux aktar leċitu li jiġi mitlub, negat, jew fl-aħħar nett miftuħ mill-ġdid, dibattitu dwar dak li jkun ġie darba għal dejjem definit. Mhux biżżejjed li jista' jingħad li l-ġudizzju seta' kien forsi ingust fis-sens assolut tal-kelma, sabiex dak il-prinċipju jiġi mħassar jew moderat; ‘l għaliex la darba l-istess sentenza tkun saret irrevokabbli, hija ma tistax titlef qatt aktar il-karattru tagħha ta' res judicata. (ara monografija “Cosa Giudicata” ta' Giuseppe Malmusi, para. 85):”

Meta dawn il-prinċipji li joħroġu mill-ġurisprudenza tal-qrati tagħna jiġu applikati għall-każ odjern, jirriżulta li s-sentenzi fuq citati wara li kienu ġew deċiżi fl-appell, ma kinitx saret talba mill-attriċi biex dawn il-kawżi ssir ir-ritrattazzjoni tagħhom quddiem l-istess Qorti tal-Appell u għalhekk saru irrevokabbli u għaddew in ġudikat.

Però li jrid jiġi determinat ukoll minn din il-Qorti huwa jekk l-imsemmija sentenzi tal-Qorti tal-Appell li għaddew in ġudikat kinux jittrattaw proprju l-istess mertu ta' din il-kawża.

Bis-sentenza tat-28 ta' Ġunju, 2013 (Ċitazz. Nru 1665/01 NC), il-Qorti tal-Appell ikkonfermat li l-attriċi għandha tħallas lill-konvenut is-somma ta' €233,000 mal-pubblikazzjoni tal-kuntratt ta' assenjazzjoni lilha ta' sehem il-konvenut mill-fond Villa Belvedere, Vjal it-Trasfigurazzjoni, Ħal Lija. Is-somma ta' €233,000 giet likwidata *arbitrio boni viri* mill-ewwel Qorti (ara fol. 11 tas-sentenza Ċitazz. Nru 1578/01 u li hija applikabbli għas-sentenza Ċitazz. Nru 1665/01) bħala s-sehem tar-raġel mill-proprjetà inkwistjoni, wara li ħadet in-konsiderazzjoni diversi fatturi pertinenti.

Fis-sentenza tal-ewwel Qorti, imkien ma jingħad illi l-imsemmija somma ta' €233,000 kellha tiġi paċuta mal-krediti parafernali li l-attriċi Johanna Ganado għandha kontra l-komunjoni tal-akkwisti. Is-sentenza fuq ċitata tal-ewwel Qorti tagħmilha ċara li l-krediti parafernali tal-konvenuta huma fil-konfront tal-komunjoni tal-akkwisti li qiegħda tiġi likwidata⁵ u mhux fil-konfront tal-konvenut Edward DeGaetano.

Barra minn hekk joħroġ ċar li ma kien hemm l-ebda ekwivoku f'moħħ l-attiċi u l-ebda nuqqas ta' qbil bejn il-kontendenti dwar x'kien eżattament l-effett tad-deċiżjoni tal-ewwel qorti fuq ċitata, mill-fatt li l-attriċi interponiet appell inċidentali bbażat *inter alia* fuq l-aggravju li "ladarba l-ewwel Qorti ddeċidiet li tikkomina l-effetti tal-Artikolu 48 [Kap. 16] fir-rigward tal-konvenut, kien messha wkoll ċaħditu mill-ammont ta' mitejn u tlieta u tletin elf Euros

---

⁵ Ara a fol. 13 tas-sentenza fuq ċitata - "... il-Qorti taċċetta l-konklużjoni tal-perit legali li fil-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti, il-konvenuta għandha kreditu parafernali kontra l-istess komunjoni fl-ammont fuq indikat ta' LM182,933 [illum €426,119)". (Sottolinear ta' din il-Qorti)

(€233,000) li ordnat lill-appellata tħallsu a saldu ta' sehmu mill-proprjeta msemmija bħala ekwiparazzjoni".

Il-Qorti tal-Appell ċaħdet dan l-aggravju u kkonfermat li l-attriċi għandha tħallas lill-konvenut is-somma ta' €233,000 li l-ewwel Qorti ordnat lill-attriċi tħallsu a saldu ta' sehmu mill-proprjeta inkwistjoni.

Illi inoltre mill-atti jirriżulta wkoll li l-attriċi resqet proċeduri ai termini tal-Artikolu 836 tal-Kap. 12 fejn talbet li jithassar il-mandat ta' sekwestru eżekuttiv numru 321/2013, liema mandat kien inħareġ fuq talba ta' Edward DeGaetano proprju għas-somma inkwistjoni ta' €233,000. It-talba ta' Johanna Ganado f'dawk il-proċeduri għar-revoka tal-mandat, kienet ibbażata fuq (i) li waħda mis-sentenzi fuq ċitati ma kkanonizzatx lil Edward DeGaetano bħala kreditur tas-somma pretiża, u anzi l-ammont pretiż gie paċut kontra krediti parafernali tal-attriċi; (ii) li t-talba għall-ħruġ tal-mandat kienet intempestiva għaliex is-somma ta' €233,000 tkun dovuta mat-trasferiment ta' sehmu minn Villa Belvedere, Triq it-Trasfigurazzjoni, Ħal Lija permezz ta' att pubbliku ordnat mill-Qorti tal-Appell u mhux qabel.

L-ewwel Qorti f'dak il-proċeduri (Rikors Numru 14/2014 TE) fejn kienet qed tintalab ir-revoka tal-mandat ta' sekwestru eżekuttiv numru 321/2013, (a) filwaqt li rriafferma illi il-krediti parafernali tal-attriċi kienu fil-konfront tal-komunjoni tal-akkwisti u mhux fir-rigward tal-konvenut Edward DeGaetano; (b) ikkonfermat li Johanna Ganado għandha tħallas lill-konvenut Edward

DeGaetano is-somma ta' €233,000 mal-pubblikazzjoni tal-kuntratt li jifformalizza l-assenjazzjoni; (ċ) laqgħet l-eċċezzjoni tal-intempestività fis-sens li ma kienx legalment korrett li jintalab l-imsemmi ħlas ta' €233,000 qabel it-titolu ta' proprjetà ta' Villa Belvedere ikun kollu f'isem Johanna Ganado.

Minkejja li l-Qorti laqgħet it-talba ta' Johanna Ganado biex jitħassar il-mandat ta' sekwestru eżekuttiv numru 321/2013 peress li t-talba għall-ħlas ta' €233,000 da parti ta' Edward DeGaetano giet ritenuta li kienet intempestiva, l-attriċi Johanna Ganado xorta waħda interponiet appell minn dak il-provvediment.

L-uniku aggravju tal-appellanti (Johanna Ganado) kien fis-sens illi l-ewwel Qorti żbaljat meta ħassret il-mandat biss minħabba l-intempestività tiegħu u skont hi "tat arma ferm perikoluża lill-appellat (Edward DeGaetano) billi ħallietlu l-bieb miftuħ għal pretensjoni ta' €233,000 intiera mat-trasferiment ta' Villa Belvedere. Skont l-appellanti, kif spjegat fl-appell tagħha, il-Qorti tal-Appell fis-sentenza tat-28 ta' Ġunju, 2013, irritjeniet l-oppost ta' dan.

Fis-sentenza tagħha tal-24 ta' April, 2014 (**Rikors numru 14/14 AE wara l-mandat ta' sekwestru numru 321/2013 fl-ismijiet Edward De Gaetano vs Johanna De Gaetano Illum Ganado**) il-Qorti tal-Appell ċaħdet dan l-appell peress li dik il-parti tal-provvediment illi kienet qed tappella minnu Johanna Ganado ma kinitx dik operattiva. Minkejja li ċaħdet dan l-appell, il-Qorti tal-Appell fl-istess sentenza ħasset li:

“hu doveruż (biex jekk hu possibbli tevita aktar vertenzi bejn il-partijiet) tikkummenta li s-sentenza mogħtija minn din il-Qorti fit-28 ta’ Ġunju, 2013 hekk ikkummentat fil-parti relattiva għal ħlas ta’ €233,000 fuq imsemmi;

“It-tieni ilment tal-attur ‘prima facie’ jidher ġustifikat. Huwa jgħid li anke jekk wieħed jieħu l-ammont imsemmi li huwa l-inqas wieħed favorevoli għalih fil-komputazzjoni relattiva għall-ammont dovut lilu skont il-qasma ordnata mill-Qorti, dan għandu jkun akbar minn €233,000 għaliex il-Qorti jidher li minflok naqqset il-krediti parafernali tal-attriċi mill-ammont totali (għaliex si tratta ta’ krediti vis à vis il-komunjoni), naqqsetu minn sehem. Dan jista’ jidher evidenti mad-daqqa t’ghajn – però l-ewwel nett meta l-appellant ħadem l-ammont suppost dovut lilu ma naqqasx ukoll is-somma ta’ €62,070 li ġew donati lill-konvenuta mill-ġenituri tagħha biex tixtri l-mobbli tad-dar fl-2002. Għalhekk l-ammont dovut lill-appellanti kieku kellu jkun €579,827.

“Madankollu meta wieħed jeżamina s-sentenza sewwa jinduna li fil-fatt il-Qorti mhux żball kienet ħadet iżda kkunsidrat bħala donazzjonijiet esklussivi lill-appellata dawk li l-appellant iqis bħala krediti fil-komputazzjoni tiegħu. Kien għalhekk li l-Qorti ddeċidiet li takkorda s-somma ta’ €233,000 liema somma illikwidat ‘arbitrio boni viri’ u anke hawn din il-Qorti ma tħossx li għandha tiddisturba la l-konklużjoni tal-Ewwel Qorti li fil-fatt dawk kienu fil-fatt donazzjonijiet magħmula mill-ġenituri tal-appellata lilha biss u lanqas il-likwidazzjoni li saret mill-istess Qorti bbażata fuq il-figuri li kellha quddiemha. Għalhekk il-Qorti wara li ħasbet fit-tul u eżaminat l-atti tal-kawża wkoll se tirrespingi dan l-aggravju.”

*Barra minn hekk l-istess appellanti fl-appell inċidentali tagħha mis-sentenza tal-ewwel Qorti f'dik il-kawża kienet talbet it-tħassir tal-parti fejn skont ir-rikors stess tagħha qalet illi l-Qorti tal-Familja kienet "għaddiet biex tikkundannaha tħallas is-somma ta' €233,000 lill-konvenut (f'dik il-kawża)". Din il-parti tal-appell ma ġietx milqugħa u s-sentenza tal-Prim'Istanza fir-rigward ikkonfermata. **Kwindi l-istess appellanti fehmet li kellha tħallas is-somma ta' €233,000 lill-appellat⁶.***

Mis-suespost jirrizulta ampjament li Johanna Ganado, l-attriċi f'din il-kawża, fehmet eżatt x'kien l-effett tas-sentenzi 1578/2001 u 1665/2001, ċjoè li hija kellha tħallas is-somma ta' €233,000 lil Edward DeGaetano. Huwa evidenti li l-attriċi Johanna Ganado ma kellha l-ebda diffikultà fl-interpretazzjoni tal-imsemmija sentenzi, kif qiegħda tipprova tivvanta permezz tal-kawża odjerna, għax huwa altru ċar li hija fehmet x'kien l-effett tal-imsemmija sentenzi, anki jekk evidentement hija ma taqbilx magħhom.

Fid-dawl tal-prinċipji fuq esposti dwar l-*exceptio rei judicatae*, huwa ċar li l-attriċi ħalliet is-sentenzi inkwistjoni mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Dokumenti D u E esebiti mar-Rikors Maħluf) jgħaddu in ġudikat meta hija ma talbitx ir-ritrattazzjoni tagħhom quddiem l-istess Qorti tal-Appell.

Barra minn hekk jirrizulta ampjament mill-atti tal-kawża li l-Qorti tal-Appell bis-sentenzi su ċitati diġà ppronunzjat ruħha b'mod definittiv dwar il-vertenza vvantata mill-attriċi fil-kawża odjerna. Konsegwentement din il-Qorti

---

⁶ Enfażi ta' din il-Qorti.

m'għandhiex il-kompetenza li tieġu konjizzjoni tat-talbiet attriċi li jirrigwardjaw materja li għaddiet in ġudikat permezz tas-sentenzi 1578/2001 u 1665/2001. F'dan l-istadju għalhekk "mhux aktar leċitu li jiġi mitlub, negat, jew fl-aħħar nett miftuħ mill-ġdid, dibattitu dwar dak li jkun ġie darba għal dejjem definit⁷".

Decide

Għar-raġunijiet kollha premessi, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddecidi billi tiċhad it-talbiet attriċi u dan stante li din il-Qorti mhijiex kompetenti tieġu konjizzjoni tat-talbiet attriċi għaladarba dawn jittrattaw kwistjoni li għaddiet in ġudikat bis-sentenzi 1578/2001 u 1665/2001.

Bl-ispejjeż a karigu tal-attriċi.

Moqrija

-----TMIEM-----

---

⁷ Carmelo Cassar Parnis vs. Gustavo Soler su ċitata.